

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Геолого-географічний факультет
Кафедра морської геології, гідрогеології, інженерної геології та
палеонтології

Силабус курсу
ВК 5.2 Геохронологія та стратиграфія

Обсяг	4,5 кредитів ЄКТС / 135 годин;
Семестр, Рік	6 семестр, 3 рік
Дні, Час, Місце	за розкладом занять
Викладач (і)	Кравчук Ганна Олегівна, кандидат геологічних наук, доцент
Контактний телефон	+380487466669, (068)547-46-29
Е-mail:	aokravchuk@onu.edu.ua
Робоче місце	Шампанський провулок, 2, корпус геолого-географічного факультету, ауд.109
Консультації	очні консультації: вівторок з 14.00-15.00

КОМУНІКАЦІЯ

Спілкування в аудиторії за розкладом. Інші види комунікації за розкладом.

e-mail: aokravchuk@onu.edu.ua

Viber група курсу: (068)547-46-29

Telegram група курсу: (068)547-46-29

Zoom: <https://us05web.zoom.us/j/3495205585?pwd=eFc3Q3VqNWpYbG02SW4raUFtK1dPdZ09>

аудиторія: за розкладом

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Геохронологія та стратиграфія» є геохронологічна (стратиграфічна) класифікація з метою використання сучасних методів стратиграфічних та геохронологічних досліджень для пошуків та розвідки корисних копалин.

Пререквізити курсу - «Загальна геологія», «Історична геологія і палеонтологія», «Мікропалеонтологія», «Структурна геологія и геокартування».

Постреквізити курсу - «Геохімічні методи пошуків», «Пошуки та розвідка корисних копалин та оцінка запасів підземних вод», «Океанський

седиментогенез», «Геологія родовищ корисних копалин», «Геологія і корисні копалини Чорного моря».

Місце дисципліни в освітній програмі: вибіркова дисципліна.

Мета дисципліни – вивчення студентами фундаментального розділу геологічної науки та освоєння теоретичних основ та методів геохронології та стратиграфії, виділення стратиграфічних підрозділів, з'ясування їх ієрархії для дослідження просторово-часових співвідношень природних геологічних тіл. Також воно має формувати теоретичний та практичний фундамент знань студента для подальшого оволодіння геологічними знаннями.

Завдання дисципліни:

Завдання курсу – формування у студентів стійких знань про методи та основи геохронології та стратиграфії, важливих при вирішенні задач сучасної геології, особливо при проведенні пошукових зйомок різного масштабу та інтерпретації результатів досліджень.

Очікувані результати.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

знати:

- геохронологічну (стратиграфічну) класифікацію;
- сучасні методи стратиграфічних досліджень;
- основні проблемні питання розробки і побудови загальної стратиграфічної шкали;
- знати особливості регіональних шкал;
- особливості використання геохронології (стратиграфії) в геологічній практиці.

вміти:

- застосовувати методи та методики проведення стратиграфічних досліджень на локальному, регіональному та міжрегіональному рівнях;
- орієнтуватися у проблемних питаннях геохронологічних (стратиграфічних) досліджень;
- використовувати у практичній діяльності при виділенні стратиграфічних підрозділів геологічних тіл усі аспекти (класифікаційний, картувальний, речовинний і геохронологічний) стратиграфічних досліджень шляхом виконання двох головних

операцій: стратиграфічного (геохронологічного) розчленування та стратиграфічної кореляції;

- інтерпретувати значення палеонтологічних об'єктів для геохронології, фаціального аналізу й палеоокеанографических реконструкцій;
- виявляти певні закономірності у процесі формування відкладів на локальному, регіональному та міжрегіональному рівнях і розуміти причини, які зумовили ці закономірності.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (32 год.) та практичних занять (34 год.), організації самостійної роботи студентів (69 год).

Навчальний процес з дисципліни «Геохронологія та стратиграфія» здійснюється в таких формах:

1. Словесні (лекції; пояснення, бесіди).

2. Наочні (ілюстрування; перегляд відеоматеріалів; демонстрування PowerPoint; самостійне спостереження). Для ілюстрації використовуються інтернет ресурси, слайди і таблиці, картографічні матеріали, інші графічні матеріали, лабораторні прилади, комп'ютерна техніка тощо. Важливими методами навчання є робота з інтерактивними інтернет-ресурсами (агрегаторами даних, інтернет-платформами і базами даних).

3. Практичні і теоретичні заняття.

4. Методи виконавчого, репродуктивного та пошукового навчання при виконанні самостійної роботи.

5. Індивідуальні та групові консультації.

Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Особливості поширення та основні питання геохронологічних (стратиграфічних) підрозділів.

Тема 1. Геохронологія та стратиграфія: предмет і об'єкт вивчення, мета і завдання досліджень.

Тема 2. Класифікація і номенклатура стратиграфічних (геохронологічних) підрозділів.

Тема 3. Особливості поширення та кореляції докембрійських відкладів. Венд України.

Тема 4. Особливості поширення та кореляції палеозойських відкладів. Стратиграфія та кореляція палеозойських відкладів України.

Тема 5. Особливості поширення та кореляції мезозойських відкладів. Стратиграфія мезозойських відкладів України.

Тема 6. Особливості поширення та кореляції кайнозойських відкладів. Стратиграфія кайнозойських відкладів України.

Змістовний модуль 2. Методи геохронології та стратиграфії

Тема 7. Методи відносної та абсолютної геохронології.

Тема 8. Біостратиграфічний метод.

Тема 9. Палеоекологічний метод.

Тема 10. Кліматостратиграфічний метод.

Тема 11. Палеомагнітний метод.

Тема 12. Літологічний метод.

Тема 13. Циклостратиграфічний метод.

Тема 14. Сейсмостратиграфічний метод.

Тема 15. Секвенс-стратиграфія.

Тема 16. Подієва стратиграфія.

Тема 17. Особливості стратиграфічних досліджень у залежності від типу відкладів та геологічної будови району.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Гожик П.Ф., Іваніна А.В., Константи́ненко Л.І., Лещух Р.Й. Стан стратиграфічних досліджень фанерозою України // Геологічний журнал. - №4, 2004. – С.7-11.
2. Мороз С.А. Історія біосфери Землі/Навч.посібник.– К.: Заповіт, 1996.Кн.1 – 440 с.
3. Мороз С.А. Історія біосфери Землі/Навч.посібник.– К.: Заповіт, 1996.Кн.2 – 442с.
4. Очев В.Г., Красилов В.А., Зінов'єв М.С. та ін. Палеонтологія, палеоекологія, еволюційна теорія, стратиграфія. Словник-довідник. – Харків: Око, 1995.– 289 с.
5. Стратиграфічний кодекс України. – К.: НСК України, 2012. – С.12-19; 26.
6. Стратиграфія верхнього протерозою та фанерозою України у двох томах. Т. 1: Стратиграфія верхнього протерозою, палеозою та мезозою України / голов. ред. П. Ф. Гожик. – Київ : ІГН НАН України; Логос, 2013. – 638 с.

Додаткова

1. Крисаченко В.Д. Людина і біосфера: основи екологічної антропології/Підручник.– К.: Заповіт, 1998. – 688 с.

2. Крисаченко В.С. Обрії ноосфери. –К., 1991.
3. Esin, N.V., Yanko, V., Esin, N.I. Evolutionary mechanisms of the Paratethys Sea and its separation into the Black Sea and Caspian Sea. Quaternary International. -2018. № 465(A). –С. 46-53. (англ).
4. Yanko-Hombach (=Yanko), V., Kravchuk, A., Kulakova, I. 2021. Meiobenthos as search indicators for methane accumulations under the black sea floor// Geological Society of America. -2021. - Abstracts with Programs 53 (6). doi: 10.1130/abs/2021AM-364524
5. Mudie P.J., Yanko, V. Microforaminiferal linings as proxies for paleosalinity and pollution: Danube Delta example // Micropaleontology. -2019. –№65. вип. 1. –С. 27-45.
6. Yanko, V., Yanina, T., Kurbanov, R. 2018. INQUA IFG 1709F Ponto-Caspian Stratigraphy and Geochronology (POCAS) // Quaternary Perspectives. -2018. -№25, вип. 1. –С. 11-12.
7. Yanko, V., Kislov, A. Late Pleistocene e Holocene sea-level dynamics in the Caspian and Black Seas: Data synthesis and Paradoxical interpretations // Quaternary International. -2018. -№465(A). –С.63-71.

Електронні інформаційні ресурси

1. Державна служба геології та надр України. – Режим доступу: <http://www.geo.gov.ua/>
2. Національний атлас України. – Режим доступу: <http://www.wbc.org.ua/atlas/>
3. Наукова бібліотека ОНУ імені І.І. Мечникова. – Режим доступу: <http://www.lib.onu.edu.ua/>
4. Янко В.В. Стратиграфія четвертинних відкладів Чорного моря. Методичні вказівки (спеціальність 103 «Науки про землю») / Янко В.В. - Одеса: ОНУ, 2023. - 12с.
https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/ggf/navchalni_materialy/metodychni_vkazivky/MV_103magVK33_Stratigrafia_chetvertinnix_vidkladiv_Black_see_2023.pdf

ОЦІНЮВАННЯ

Методи поточного контролю:

Методи поточного/періодичного контролю: усне опитування, контрольні письмові роботи, оцінювання лабораторних робіт, оцінювання доповідей, тестування (бланкове).

Підсумковий контроль. Формами підсумкового контролю в рамках дисципліни є іспит. Іспит проходить в усній формі.

Результати академічної успішності студентів виставляються у вигляді оцінки за національною шкалою, 100-бальною та шкалою ЄКТС.

Самостійна робота здобувачів: Робота здобувачів складається з самостійного вивчення з певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення.

Контроль самостійної роботи: удосконалення знань та умінь в процесі участі в дискусіях за темами самостійної роботи під час занять. Самостійна робота контролюється у вигляді перевірки підготовки до лекцій і лабораторних робіт. Питання з тем, які відведені на самостійне вивчення, включені до контрольних заходів.

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

Контрольні опитування здійснюються в аудиторії, у разі відсутності або низького результату перескладаються одноразово протягом двох тижнів в день планової консультації. У разі недотримання політики щодо дедлайнів та перескладання контрольні заходи вважаються не зданими.

Політика щодо академічної доброчесності: регламентується [Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова \(polozhennya-antiplagiat2021.pdf \(onu.edu.ua\) \)](#).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. В окремих випадках навчання може відбуватись он-лайн з використанням дистанційних технологій. Порядок та умови такого навчання регламентуються [Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ \(poloz-org-osvitprocess_2022.pdf \(onu.edu.ua\)\)](#).